

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

БАНКАРСКИ СЕКТОР У СРБИЈИ

Извештај за II тромесечје 2014. године

Садржај

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ СРБИЈЕ.....	6
1.1. ОДАБРАНИ ПАРАМЕТРИ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА СРБИЈЕ.....	6
1.2. КОНЦЕНТРАЦИЈА И КОНКУРЕНЦИЈА	7
2. ПРОФИТАБИЛНОСТ.....	9
2.1. ПОКАЗАТЕЉИ ПРОФИТАБИЛНОСТИ	9
2.2. СТРУКТУРА РЕЗУЛТАТА.....	11
2.3. ОПЕРАТИВНИ ДОБИТАК.....	12
2.4. ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ	13
3. АКТИВА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА.....	14
3.1. НИВО И СТРУКТУРА.....	14
3.2. КЛАСИФИКОВАНА АКТИВА	16
3.3. КРЕДИТИ	17
4. ПАСИВА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА.....	25
4.1. НИВО И СТРУКТУРА.....	25
4.2. ДЕПОЗИТИ.....	27
4.3. УЗЕТИ КРЕДИТИ.....	28
4.4. ОДНОСИ СА ИНОСТРАНСТВОМ.....	29
4.5. СУБОРДИНИРАНЕ ОБАВЕЗЕ	30
5. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ	31
6. ЛИКВИДНОСТ	33
7. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	34
8. ДЕВИЗНИ РИЗИК.....	36
9. РЕГУЛАТОРНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ	37

Списак скраћеница и појмова

IFRS	<i>International financial reporting standards</i> – Међународни рачуноводствени стандарди
Leverage	однос просечне активе и просечног билансног капитала у посматраном периоду
млн	милион
млрд	милијарда
NPL	<i>non performing loans</i> – проблематични кредити
T1	прво тромесечје у години – период 1. 1 – 31. 3.
T2	друго тромесечје у години – период 1. 4 – 30. 6.
T3	треће тромесечје у години – период 1. 7 – 30. 9.
T4	четврто тромесечје у години – период 1. 10 – 31. 12.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ СРБИЈЕ

1.1. Одабрани параметри банкарског сектора Србије¹

На крају Т2 2014. године банкарски сектор Србије је пословао са 29 банака – једна мање него на крају 2013. године². На крају истог периода банкарски сектор Србије је пословао са 1.869 организационих целина (централне, пословне јединице, филијале, експозитуре и шалтери) и 25.684 запослена.

Укупна нето актива банкарског сектора је на крају Т2 износила 2.853 млрд динара, а укупан капитал сектора 611 млрд динара.

Табела 1.1.1. Преглед одабраних параметара банкарског сектора Србије

	Број банака	Актива		Капитал		Мрежа		Запослени	
		Млрд RSD	Учешће %	Млрд RSD	Учешће %	Бр. посл. Јединица*	Учешће %	Бр. зап.	Учешће %
Банке у власништву домаћих лица	8	720	25,2%	149	24,4%	548	29,3%	6.482	25,2%
Државне	6	552	19,3%	91	14,9%	485	25,9%	5.733	22,3%
Приватне	2	168	5,9%	58	9,5%	63	3,4%	749	2,9%
Банке у власништву страних лица	21	2.133	74,8%	462	75,6%	1.321	70,7%	19.202	74,8%
Италија	2	688	24,1%	157	25,7%	270	14,4%	4.120	16,0%
Аустрија	3	436	15,3%	103	16,9%	207	11,1%	3.419	13,3%
Грчка	4	412	14,4%	93	15,2%	342	18,3%	5.140	20,0%
Француска	3	298	10,4%	46	7,5%	217	11,6%	2.607	10,2%
Остали	9	299	10,5%	63	10,3%	285	15,2%	3.916	15,2%
Укупно банкарски сектор	29	2.853	100%	611	100%	1.869	100%	25.684	100%

* Пословне јединице обухватају све облике делова пословне мреже: централе, филијале, експозитуре, шалтери и друге пословне јединице.
Извор: Народна банка Србије.

Током Т2 није било већих промена у структури учешћа у основним параметрима банкарског сектора Србије према критеријуму порекла власништва банака. У наведеном периоду нису забележене ни веће промене у броју организационих јединица (број запослених

¹ Сви подаци у Извештају дати су на основу финансијских извештаја које су банке дужне да достављају Народној банци Србије, а које нису ревидирали екстерни ревизори, нити је њихова исправност била предмет непосредне контроле Народне банке Србије.

² Народна банка Србије је 31. јануара 2014. године одузела дозволу за рад Универзал банци а.д. Београд.

мањи је за 26 лица), као ни у броју запослених у банкарском сектору (број запослених мањи је за 22 лица).

Доминантан удео у активи и капиталу банкарског сектора и даље имају банке са страним власништвом, и то у највећој мери банке пореклом из Италије (с благим смањењем учешћа у активи и благим повећањем учешћа у капиталу банкарског сектора), а затим следе банке из Аустрије и Грчке. Банке у домаћем власништву (пре свега услед доприноса државних банака) имају нешто веће учешће у организационој мрежи и броју запослених у банкарском сектору у поређењу с њиховим учешћем у активи и капиталу банкарског сектора Србије.

1.2. Концентрација и конкуренција

Банкарски сектор Србије остаје конкурентно сегментиран у свим кључним категоријама, тј. посматрањем вредности Херфиндал–Хиршмановог³ индекса очигледно је одсуство концентрације активности банака, имајући у виду да су вредности овог показатеља за све кључне категорије испод 1.000.

Највиши ниво концентрације и даље је видљив у категоријама депозита становништва и прихода од накнада. Највиши ниво фрагментације је традиционално код кредита становништву и прихода од камата (до ТЗ 2013. Херфиндал–Хиршманов индекс је био испод 700).

	Првих 5 банака	Првих 10 банака	ННЦ*
	Учешће (%)		
Актива	52,9	75,5	766
Кредити (укупни)	53,8	75,5	768
Кредити становништву	48,9	75,9	715
Кредити привредним друштвима	57,5	77,2	816
Депозити (укупни)	52,2	77,5	815
Депозити становништва	54,9	79,9	886
Приходи (укупни)	50,9	74,5	748
Приходи од камата	51,3	75,1	741
Приходи од накнада	56,6	79,2	852

* Херфиндал–Хиршман индекс концентрације.
Извор: Народна банка Србије.

Десет највећих банака по висини билансне суме, кредита и депозита учествују са 75,5% у укупној билансној суми и кредитима, а у укупним депозитима банкарског сектора Србије са 77,5%. Највећа банка у Србији, као и током претходног тромесечја, јесте Банка Интеза АД Београд, која чини 15,1% билансне активе банкарског сектора Србије и учествује у укупним кредитима и депозитима са 15,8%.

³ Херфиндал–Хиршманов индекс концентрације израчунава се као сума квадрираних учешћа појединачних банака у укупној категорији која се посматра (актива, кредити, депозити итд.). Вредност показатеља до 1.000 указује на одсуство концентрације у сектору, вредност између 1.000 и 1.800 на постојање умерене концентрације, а вредност изнад 1.800 на постојање изражене концентрације.

Табела 1.2.2. Ранг-листа десет највећих банака према критеријуму билансне активе

	30.6.2013.			31.3.2014.			30.6.2014.			△	Г	△	Т
	Млрд RSD	%	Ранг	Млрд RSD	%	Ранг	Млрд RSD	%	Ранг				
Banca Intesa AD Beograd	421	14,6%	1	446	15,8%	1	430	15,1%	1	—	—		
Komercijalna banka AD Beograd	345	12,0%	2	374	13,2%	2	382	13,4%	2	—	—		
Unicredit Bank Srbija AD Beograd	238	8,3%	3	248	8,8%	3	259	9,1%	3	—	—		
Raiffeisen Banka AD Beograd	208	7,2%	4	212	7,5%	5	219	7,7%	4	—	↑		
Societe Generale banka Srbija AD Beograd	205	7,1%	5	215	7,6%	4	218	7,6%	5	—	↓		
Eurobank AD Beograd	173	6,0%	6	154	5,5%	6	156	5,4%	6	—	—		
Agroindustrijska komercijalna banka "AIK banka" AD Niš	156	5,4%	7	150	5,3%	7	152	5,3%	7	—	—		
Нуро Alpe-Adria-Bank AD Beograd	156	5,4%	8	119	4,2%	8	116	4,1%	8	—	—		
Vojvođanska banka AD Novi Sad	109	3,8%	9	109	3,9%	10	114	4,0%	9	—	↑		
Банка Поштанска штедионица АД Београд	31	3,0%	16	111	3,9%	9	109	3,8%	10	↑	↓		

Извор: Народна банка Србије.

Посматрано према критеријуму билансне активе, у Т2 2014. Рајфајзен банка и Војвођанска банка напредовале су за по једно место на ранг-листи десет највећих банака – Рајфајзен банку је на петом месту наведене ранг-листе заменила Сосијете женерал банка, док је Војвођанску банку на десетом месту заменила Банка Поштанска штедионица.

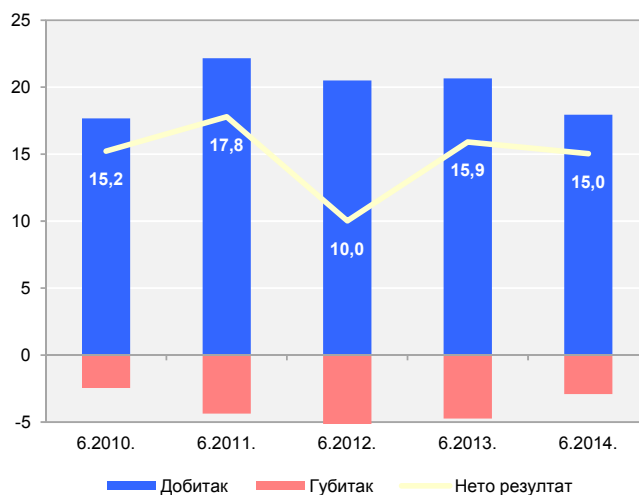

2. ПРОФИТАБИЛНОСТ

2.1. Показатељи профитабилности

У поређењу с крајем 2013. године профитабилност банкарског сектора се побољшала и на крају Т2 2014. године добитак пре опорезивања банкарског сектора је готово достигао ниво из истог периода претходне године (добитак пре опорезивања на крају Т2 2014. године је у висини од 94,5% добитка на крају Т2 2013. године).

Графикон 2.1.1. Резултат пре опорезивања
у млрд RSD

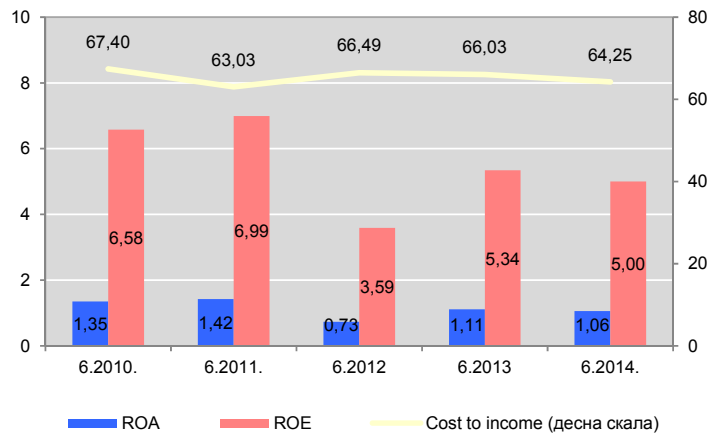

Извор: Народна банка Србије.

На крају Т2 2014. године 20 банака је пословало с добитком у укупном износу од 17,9 млрд динара, док је девет банака пословало с губитком у укупном износу од 2,9 млрд динара, чиме је укупан резултат на нивоу банкарског сектора био добитак од 15,0 млрд динара.

На крају Т2 2014. године показатељи *ROA* и *ROE* су на нивоу од 1,06 и 5,0, респективно.

Графикон 2.1.2. Показатељи профитабилности
банкарског сектора
у %

Извор: Народна банка Србије.

Према критеријуму оствареног резултата, као и током претходних периода, у ранг-листи топ пет банка с највећом добити доминантно учествују највеће банке у Србији (четири банке од наведених пет, које уједно и остварују и највећу добит у банкарском сектору, припадају *peer 1*⁴ групи). Највеће губитке у банкарском сектору Србије, закључно с Т2 2014. године, имају банке с релативном малим тржишним учешћем (са учешћем од 2% или испод 2% према критеријуму билансне суме).

Табела 2.1.1. Преглед банака с највећим добитком и губитком
у млн RSD

30. 6. 2014.	
Банке с највећим нето добитком	
Banca Intesa AD Beograd	3.835
Raiffeisen Banka AD Beograd	3.476
Unicredit Bank Srbija AD Beograd	3.174
Komercijalna banka AD Beograd	2.395
ProCredit Bank AD Beograd	1.098
Банке с највећим нето губитком	
Srpska banka AD Beograd	-1.178
NLB banka AD Beograd	-698
Piraeus Bank AD Beograd	-346
Marfin Bank AD Beograd	-264
Telenor banka AD Beograd	-176

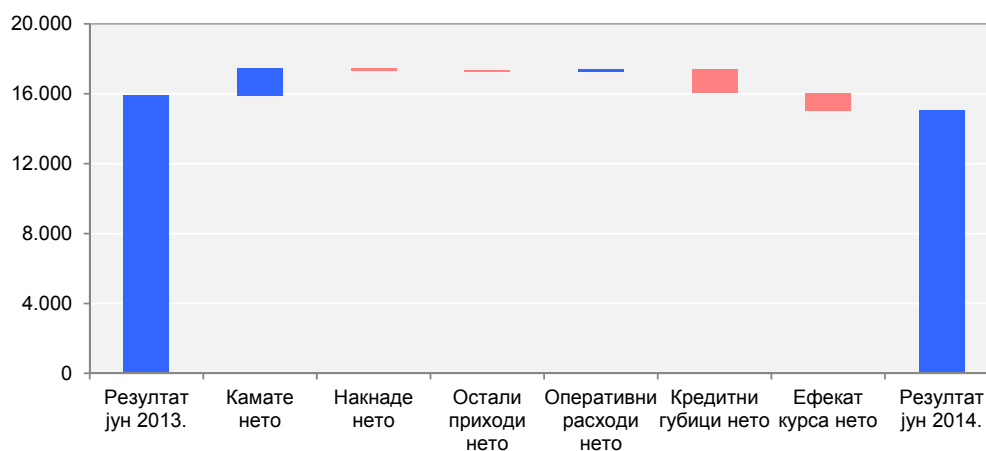
Извор: Народна банка Србије.

⁴ Банке са учешћем преко 5% у билансној суми банкарског сектора.

2.2. Структура резултата

Повећање нето кредитних губитака⁵ у Т2 2014. године у односу на исто тромесечје претходне године у износу од 1,4 млрд динара дало је кључан допринос мањој добити банкарског сектора Србије у наведеном периоду. Нето приходи од камата и даље имају тренд раста и већи су у односу на исти период претходне године за 1,6 млрд динара, док су нето приходи од накнада мањи за 0,1 млрд.

Графикон 2.2.1. Структура резултата
у млн RSD

Извор: Народна банка Србије.

Повећање нето кредитних губитака првенствено је резултат раста расхода по основу индиректних отписа пласмана и резервисања, који су на крају Т2 2014. године већи за 3,8 млрд динара у односу на исти период претходне године. Притом, раст расхода по основу индиректних отписа забележен је код 15 банака, од чега се готово 80% односи на само четири банке.

Табела 2.2.1. Промене кључних елемената профитабилности банака

у млн RSD	Резултат	Камате нето	Накнаде нето	Кредитни губици	Ефекат курса
30.6.2013.	15.907	58.449	17.025	16.513	5.779
30.06.2014.	15.031	60.018	16.900	17.877	4.779
	-5,5%	2,7%	-0,7%	8,3%	-17,3%
Промена	↓	↑	↓	↑	↓

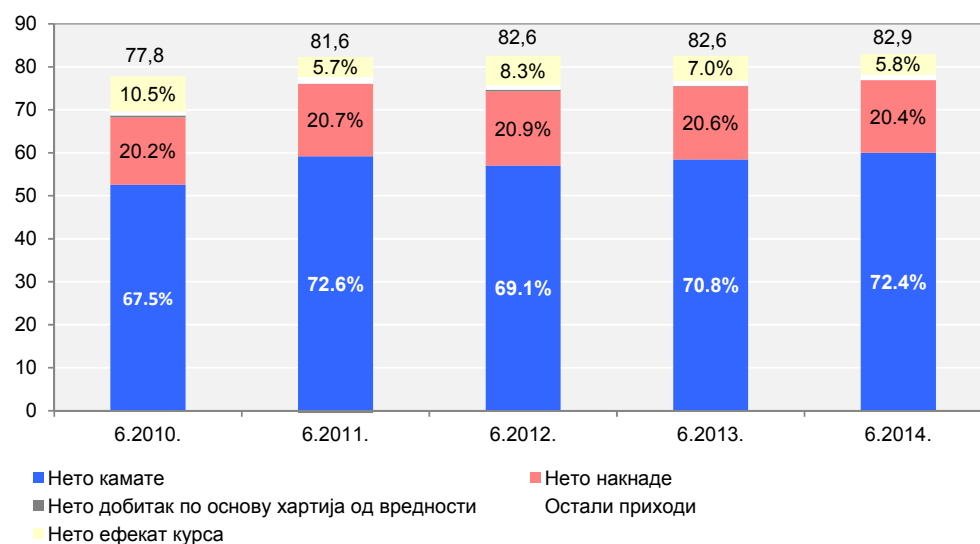
⁵ Нето кредитни губици представљају збир прихода од укидања индиректних отписа пласмана и резервисања и прихода по основу наплаћених отписаних потраживања умањених за расходе индиректних отписа пласмана и резервисања и расхода по основу отписа ненаплативих потраживања.

2.3. Оперативни добитак⁶

Оперативни добитак је на крају Т2 2014. године на готово непромењен у односу на исти период 2013. године и износио је 82.934 млн динара (Т2 2013: 82.580 млн динара). Нето приходи од камата већи су за 2,7% и истовремено имају већи удео у укупном оперативном добитку од 72,4% него у истом периоду претходне године (70,8%), док су нето приходи од накнада мањи за 0,7% и чине 20,4% укупног оперативног добитка (у Т2 2013. године 20,6%). Знатна промена забележена је у категорији нето прихода по основу хартија од вредности, који су сада негативни и мањи за 159,3%, као и у категорији нето ефекта курса⁷, који је мањи за 17,3%.

Када се искључи ефекат двеју банака којима је одузета дозвола за рад у периоду између Т2 2013. и Т2 2014. године, оперативни добитак банкарског сектора у наведеном периоду је порастао за 2,6% и у оквиру њега нето приходи по основу камата за 4,8%, као и нето приходи од накнада и провизија за 1,1%.

Графикон 2.3.1. Структура оперативног добитка
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

⁶ За потребе овог извештаја, под појмом оперативни добитак подразумева се збир нето прихода од камата, накнада и провизија по основу хартија од вредности, курсних разлика и промене вредности обавеза и потраживања, као и осталих прихода (дивиденде и учешћа и оперативни приходи).

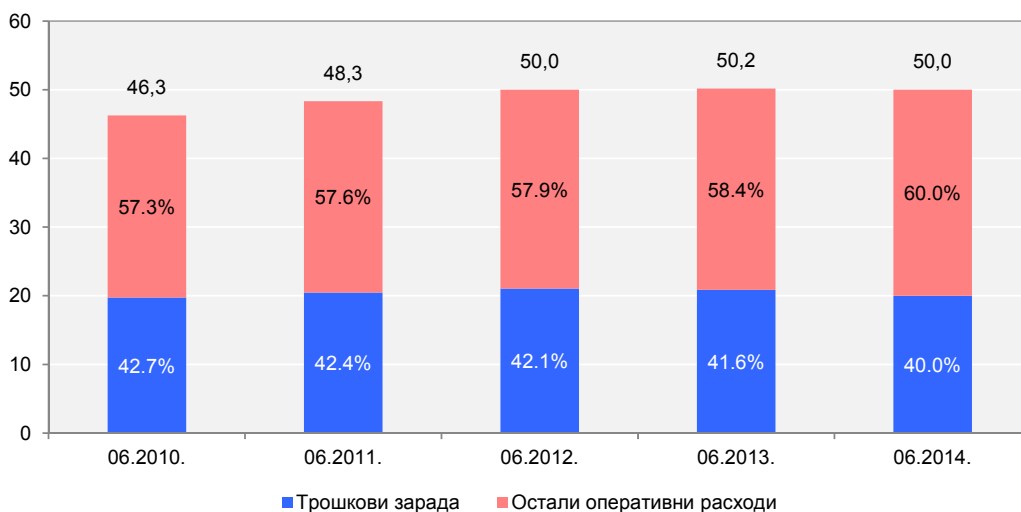
⁷ Нето ефекат курсних разлика и промене вредности имовине и обавеза.

2.4. Оперативни расходи

Оперативни расходи⁸ банкарског сектора Србије на крају Т2 2014. године износе 50.025 млн динара и мањи су за 0,3% у односу на исти период 2013. године. Трошкови зарада су мањи за 4,1%, што се у знатној мери може приписати чињеници да су у посматраном периоду одузете дозволе за рад Развојној банци Војводине, Привредној банци Београд и Универзал банци, али и знатном смањењу броја запослених код неколико банка. И по искључењу ефеката одузимања дозвола за рад наведеним банкама, трошкови зарада су мањи за 1,4%.

Трошкови пословања банка на крају Т2 2014. године су износили 29.409 млн динара и већи су за 1,5% у односу на исти период претходне године.

Графикон 2.4.1. Структура оперативних расхода
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

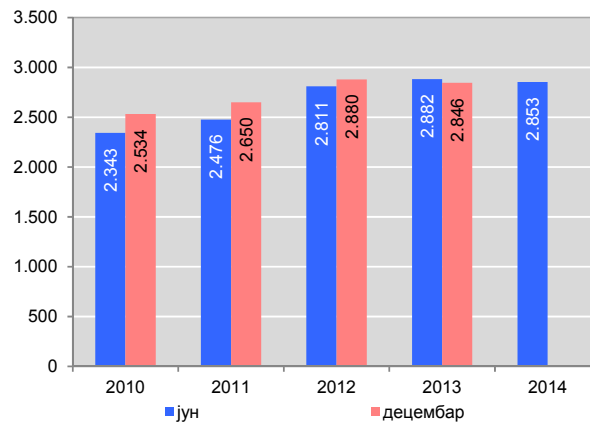
⁸ Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, расходи оперативног пословања (материјала, производних услуга, амортизације, пореза и доприноса) и остали расходи (од продаје, расходовања, мањкови, штете).

3. АКТИВА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

3.1. Ниво и структура

Нето актива банкарског сектора Србије је на крају Т2 2014. године износила 2.852,8 млрд динара, што представља повећање за 6,6 млрд динара, или за 0,2%, у односу на крај 2013. године.

Графикон 3.1.1. Укупна актива банкарског сектора
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

У односу на крај 2013. године, више категорија билансне активе је исказало пад, али је код категорије хартија од вредности дошло до повећања у износу од 74,1 млрд динара. То је било довољно да се компензује смањење осталих категорија билансне активе, с тим да је потребно имати у виду да је наведено смањење, које је забележено код већине кључних категорија билансне активе, у знатној мери под утицајем одузимања дозволе за рад Универзал банци. Посматрано у односу на крај Т1 2014. године, код свих кључних категорија билансне активе је забележено повећање, при чему је и даље највеће повећање приметно код категорије хартија од вредности у износу од 28,7 млрд динара. Посматрано у односу на крај претходног тромесечја, укупна билансна актива је повећана за 29,0 млрд динара.

Табела 3.1.1. Промене кључних позиција aktive банкарског сектора

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.
Готовина и готовински еквиваленти	259.325	-9.338	11.371	-3,5%	4,6%
Опозиви кредити и депозити	389.051	-17.500	-36.072	-4,3%	-8,5%
Дати кредити и депозити	1.589.298	-28.372	-105.796	-1,8%	-6,2%
Хартије од вредности, удели и учешћа	417.414	74.185	114.058	21,6%	37,6%
Основна средства	66.320	-2.912	-2.818	-4,2%	-4,1%
Укупна актива	2.852.795	6.571	-29.489	0,2%	-1,0%

Извор: Народна банка Србије.

Категорија датих кредита и депозита и даље има доминантан удео у укупној билансној активи од 55,7% , што је мање за 0,5 процентних поена у односу на претходно тромесечје и за 1,1 процентни поен у односу на крај 2013. године. Удео хартија од вредности је повећан за 0,9 процентних поена посматрано у односу на претходно тромесечје и за 2,6 процентних поена у односу на крај 2013. године, те је на крају Т2 2014. године износио 14,6%.

Графикон 3.1.2. Структура aktive банкарског сектора
30. јун 2014.

Извор: Народна банка Србије.

Девизна и девизно индексирана имовина⁹ и даље представља доминантан део aktive банкарског сектора Србије и на крају Т2 2014. године са учешћем од 60,5%, док се 39,5% односи на динарску имовину банака (благо повећање у односу на Т1 2014. године, када је удео

⁹ Валутна и рочна структура aktive представљена је као удео у бруто активи банкарског сектора.

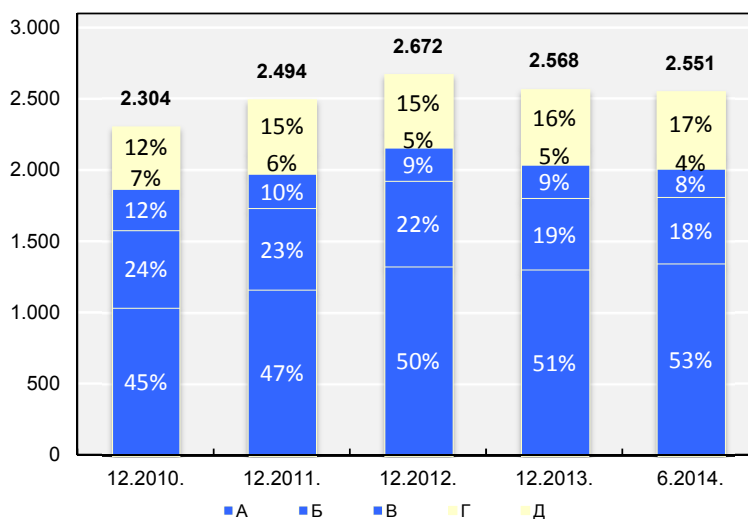
динарске имовине износио 37,7%). У девизном знаку најзаступљенија валута је евро, са учешћем од 87,9%, док удео имовине у швајцарским францима износи 6,5% и у доларима 3,3%.

Најликвиднији облици aktive, коју чине средства по виђењу и с рочношћу до 14 дана¹⁰, чине 38,4% укупне active банкарског сектора, док преостала краткорочна имовина (имовина рочности до годину дана) има удео од 14,4%. Дугорочни елементи active банака (чија је рочност преко годину дана) имају удео од 47,2% укупне active.

3.2. Класификована активa

Класификована активa банкарског сектора Србије је на крају Т2 2014. године износила 2.550,7 млрд динара, или за 16,9 млрд динара мање него на крају Т4 2013. године. У истом периоду је смањена ризична активa у категоријама Б, В и Г (за 30,8, 42,4 и 28,3 млрд динара, респективно), а повећана у категоријама А и Д (41,7 и 42,8 млрд динара). Доминантан удео класификоване active чине дугорочни кредити. Увидом у учешће појединачних категорија класификације очигледно је да није било већих измена квалитета кредитног портфолија банака у Србији у односу на крај 2013. године.

Графикон 3.2.1.
Укупна класификована активa
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

Смањењу укупне класификоване active банака у највећој мери допринело је смањење ванбилансних ставки, које се класификују за 20,5 млрд динара, и то првенствено неискоришћених преузетих обавеза (15,7 млрд динара) и плативих гаранција (9,2 млрд динара). Класификована активa по основу билансних позиција у истом периоду повећана је за 3,6 млрд динара, при чему је највећи допринос том повећању дало повећање доспелих потраживања за 10,7 млрд динара.

¹⁰ Доспело, средства без утврђеног рока, без преостале рочности (искључена основна средства и инвестиционе некретнине, удели и нематеријална улагања) и средства с доспећем до 14 дана.

И поред пада укупне ризичне активе која се класификује, у Т2 2014. у односу на крај 2013. године повећана је обрачуната резерва за процењене губитке у износу од 28,9 млрд динара, тако је да на крају Т2 2014. године износила 494,9 млрд динара, углавном услед повећања обрачунате резерве за билансне изложености за 31,4 млрд динара.

3.3. Кредити¹¹

Нето кредити банкарског сектора Србије на крају Т2 2014. године износили су 1.654,9 млрд динара, што у односу на крај 2013. године представља смањење за 31,2 млрд динара, или 1,8%.

Посматрано по секторској структури, у поређењу с крајем Т4 2013. године највећи допринос паду укупних кредита дале су две категорије: кредити привредним друштвима и сектору финансија и осигурања, за 26,9 и 19,5 млрд, респективно. С друге стране, највеће повећања је остварено код сектора страних лица и страних банака и сектора становништва, и то у износу од 12,5 и 12,4 млрд динара, респективно. Посматрано у односу на исти период претходне године, највећи пад нивоа кредитне активности забележен је код сектора привредних друштава (пад од 91,7 млрд динара), а највећи пораст нивоа кредитне активности код становништва (пораст за 18,4 млрд динара).

Табела 3.3.1. Промена нивоа нето кредита

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
	30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.	30.6.2013.
Сектор финансија и осигурања	123.119	-19.532	17.448	-13,7%	16,5%
Јавни сектор	37.337	-5.250	-12.950	-12,3%	-25,8%
Јавна предузећа	85.457	-8.593	-15.503	-9,1%	-15,4%
Становништво	561.112	12.436	18.368	2,3%	3,4%
Привредна друштва	729.973	-26.911	-91.742	-3,6%	-11,2%
Страна лица и стране банке	32.324	12.528	1.428	63,3%	4,6%
Остали сектори	85.586	4.161	-5.981	5,1%	-6,5%
Укупни кредити	1.654.908	-31.161	-88.932	-1,8%	-5,1%

Извор: Народна банка Србије.

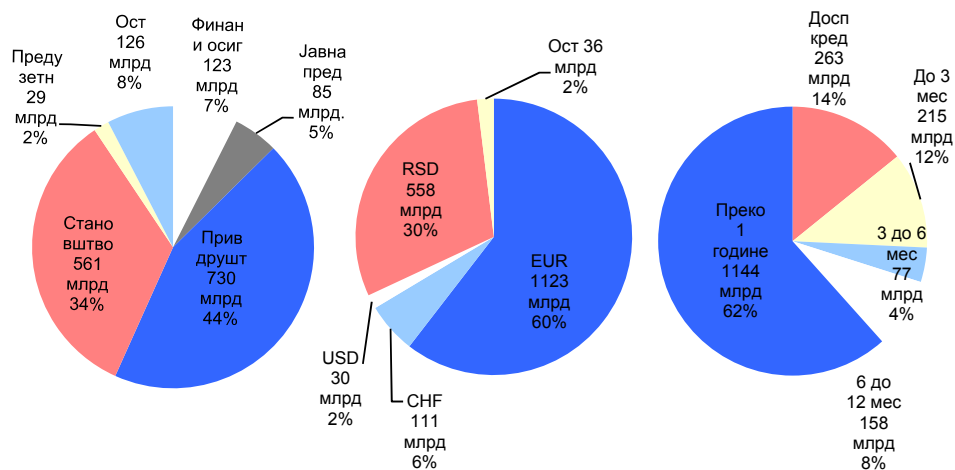
У односу на крај 2013. године, доминантно смањење кредитне активности у сектору привредних друштава односи се на категорије кредитних пласмана по основу обртних средстава и инвестиционих кредита, док, када је реч о гранској структури, најизраженија су смањења код трговине на велико и мало, прерађивачке индустрије и саобраћаја.

Валутна структура кредита банака у Србији је доминантно девизног знака (на крају Т2 2014. године 70,0%, док је 30,0% чисто динарских кредита). Током протеклог тромесечја повећан је удео динарског дела портфолија за 2,0 процентних поена, што је резултат преусмеравања дела портфолија на динарске пласмане у државне хартије од вредности. Доминантна валута је евро, која у укупним девизним и девизно индексираним пласманима

¹¹ Кредити, у складу са Упутством о обавези и начину прикупљања, обраде и достављања података о стању и структури пласмана, потраживања и обавеза банака, обухватају следеће кредите у динарима и у страниој валути: опозиви, по репо трансакцијама, по трансакционим рачунима, *overnight*, потрошачки, за обртна средства, извозни, инвестициони, стамбени, за плаћање увоза робе и услуга из иностранства, за куповину непокретности у земљи физичком лицу и остали кредити.

учествује са 86,4%, док кредити у швајцарским францима доприносе са 8,5%, а у доларима са 2,3%.

Графикон 3.3.1. Структура кредита банкарског сектора
у млрд RSD
30. јун 2014.

Извор: Народна банка Србије.

У погледу рочне структуре кредита, током Т2 2014. године нису забележене веће промене. Дугорочни кредити рочности преко годину дана имају доминантан удео у кредитном портфолију са 61,6% учешћа, при чему кредити чија је рочност преко пет година чине 27,3% укупног портфолија. Повећање удела дугорочних кредита једним делом је последица чињенице да је смањено поновно пласирање доспелих кредита.

3.3.1. Проблематични кредити

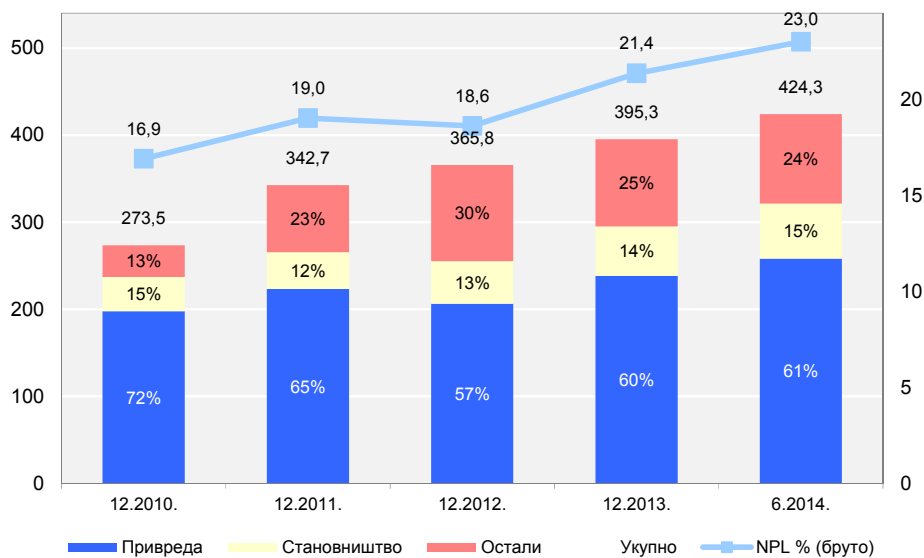
Праћење нивоа и тренда *NPL* од велике је важности за препознавање могућих проблема у наплати потраживања и праћење кредитног ризика, будући да представља индикатор погоршања квалитета кредитног портфолија банкарског сектора. Такође, додатна анализа *NPL* у односу на извршене исправке њихове вредности, регулаторна резервисања и капитал даје увид у могућности банкарског сектора да апсорбује губитке који настају као последица *NPL*.

У складу с међународно прихваћеном дефиницијом, под *NPL* се подразумева стање укупног преосталог дуга сваког појединачног кредита (укључујући и износ доцње):

- по основу кога дужник касни са отплатом главнице или камате 90 и више дана од иницијалног рока доспећа;
- по коме је камата у висини тромесечног износа (и виша) приписана дугу, капитализована, рефинансирана или је одложено њено плаћање;
- по основу ког дужник касни мање од 90 дана, али је банка проценила да је способност дужника да отплати дуг погоршана и да је отплата дуга у пуном износу доведена у питање.

Бруто проблематични кредити

Графикон 3.3.1.1. *NPL* – *NPL* бруто
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

Током Т2 2014. године наставља се раст износа бруто *NPL*, који на крају Т2 2014. године износе 424,3 млрд динара, или 5,2% више него на крају Т1 2014. године.

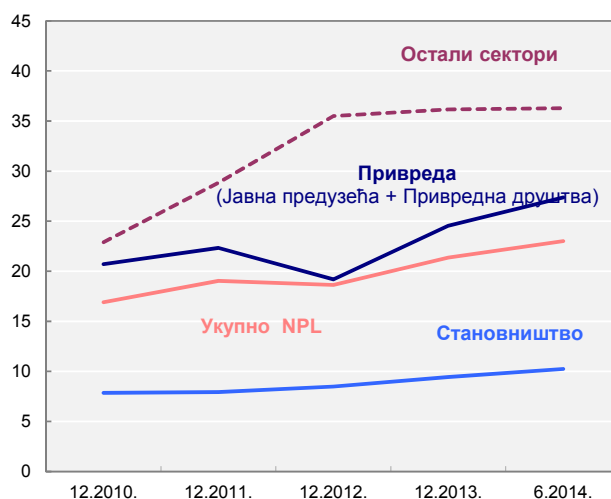
Код доминантне категорије – сектора привреде (привредна друштва и јавна предузећа) благо је повећан показатељ *NPL* при исказаном порасту кредитне активности (током последњег

тромесечја је већа за 19,7 млрд динара), услед чега је показатељ на крају Т2 2014. године 27,4%. Показатељ *NPL* сектора становништва је и даље знатно испод просека, али с тенденцијом раста и у Т2 2014. године је први пут прешао ниво од 10%, да би на крају Т2 2014. године био на нивоу од 10,24%.

Остали сектори који укључују и лица у стечају осим банака и даље исказују највиши ниво *NPL* с *NPL* показатељем на нивоу од 36,3%.

Активности банака по основу уступања доспелих потраживања лицима ван финансијског сектора током Т2 2014. године резултирале су измештањем додатних 2,5 млрд динара – по искључењу међубанкарских преноса.

Графикон 3.3.1.2. Показатељ бруто *NPL* по секторима
у %

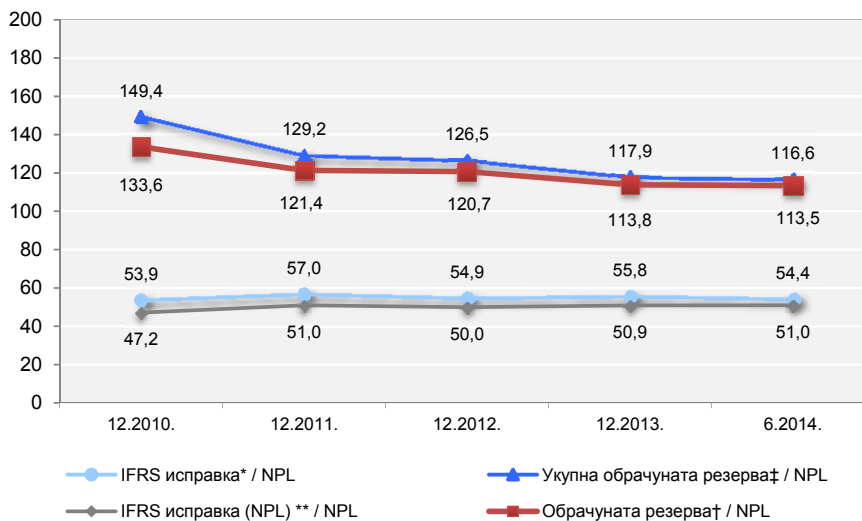

Извор: Народна банка Србије.

Покриће проблематичних кредита

Способност банкарског сектора да апсорбује потенцијалне ризике по основу тренутног нивоа *NPL* је и током Т2 2014. године остала на изузетно стабилном нивоу. На крају посматраног периода проценат покрића бруто *NPL* регулаторним резервисањима за билансне изложености је 113,5%, а рачуноводственим исправкама вредности по МРС 54,4%.

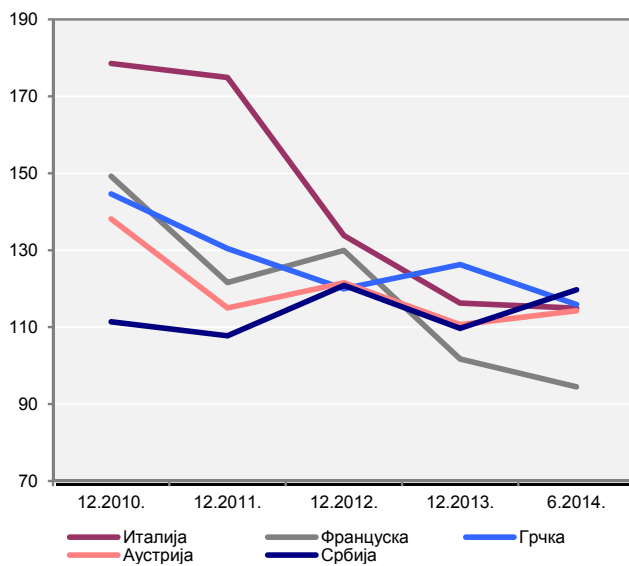
Графикон 3.3.1.3. Покриће **NPL**
у %

† Обрачуната резерва за процењене губитке по билансним потраживањима (тзв. *Loan loss reserve*);
* Исправка вредности укупних кредита;
** Исправка вредности проблематичних кредита;
‡ Укупна обрачуната резерва за процењене губитке (биланс и ванбиланс).

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3.3.1.4. Покриће* **NPL** по земљама
пореkla власништва банака у Србији
у %

* резервисањима за билансну изложеност

Проблематични кредити привредних друштава

У односу на крај 2013. године, ниво бруто *NPL* привредних друштава је порастао за 19,9 млрд динара, или 8,4%, и они су на крају Т2 2014. године износили 257,6 млрд динара.

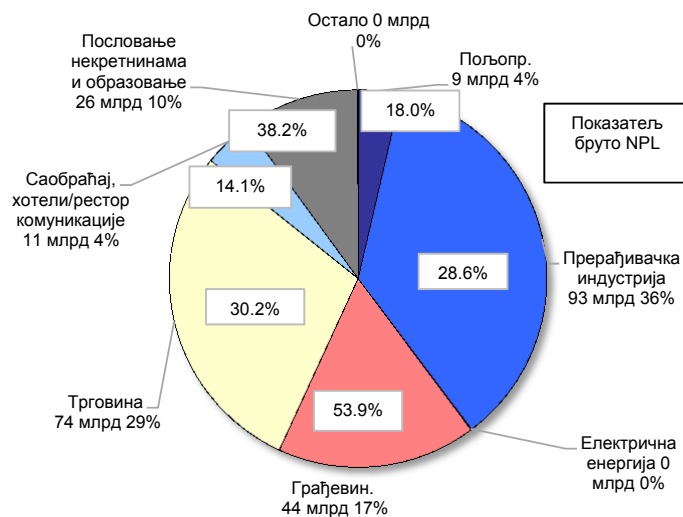
Табела 3.3.1.1. Промене нивоа бруто *NPL* основних привредних грана

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.
Прерађивачка индустрија	93.011	11.026	19.173	13,4%	26,0%
Трговина	74.402	10.750	16.572	16,9%	28,7%
Грађевинарство	43.958	-318	-2.728	-0,7%	-5,8%
Образовање и пословање некретнинама	25.805	-306	3.004	-1,2%	13,2%
Пољопривреда	9.366	233	-124	2,5%	-1,3%
Саобраћај, хотели/ресторани, комуник.	10.882	-1.558	693	-12,5%	6,8%

Извор: Народна банка Србије.

Привредна грана грађевинарство, која чини 9,5% укупне бруто кредитне активности привредних друштава, или 17,1% укупног *NPL*, исказује далеко највиши ниво показатеља *NPL* – 53,9%.

Графикон 3.3.1.5. Структура *NPL* привредних друштава
30. јун 2014.

Доминантне привредне гране – прерађивачка индустрија и трговина на велико и мало, које доприносе укупном бруто *NPL* привредних друштава са 65,0%, имају *NPL* показатељ од 28,6% и 30,2%, респективно.

Табела 3.3.1.2. Показатељ *NPL* за привредна друштва по гранама

Промена у односу на претходне периоде (п.п.)	30.6.2014.	31.12.2013	30.6.2013.	(%)
Грађевинарство	53,9%	1,2	6,8	
Пословање некретнинама и образовање	38,2%	-0,6	4,8	
Прерађивачка индустрија	28,6%	3,6	6,3	
Трговина	30,2%	4,9	9,3	
Пољопривреда	18,0%	0,5	1,3	
Саобраћај	14,1%	-0,8	3,2	

Извор: Народна банка Србије.

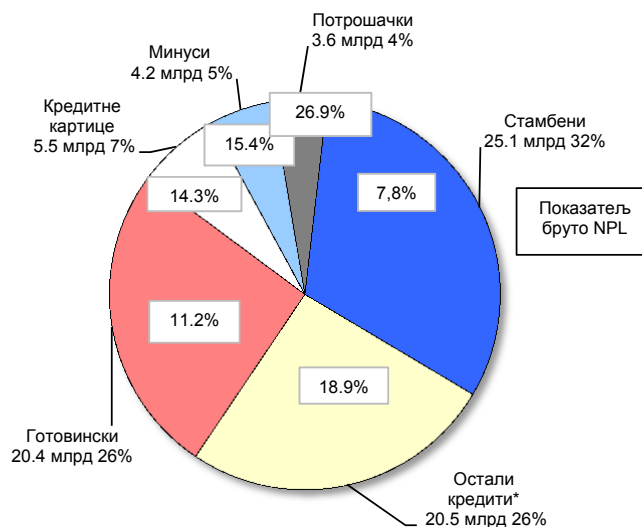
Проблематични кредити физичких лица

NPL физичких лица исказују ниво испод просека укупног портфолија и на крају Т2 2014. године имају бруто *NPL* показатељ од 11,47%. Доминантан удео у укупном *NPL* физичких лица имају кредити за стамбену изградњу, који на крају Т2 2014. доприносе укупном *NPL* физичких лица са 31,7%, уз удео од 46,6% у укупној бруто кредитној активности физичким лицима.

Табела 3.3.1.3. Промене нивоа бруто *NPL* физичким лицима по наменама

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013
Стамбени кредити	25.130	3.327	4.040	15,3%	19,2%
Готовински кредити	20.385	2.054	4.215	11,2%	26,1%
Кредитне картице	5.480	392	453	7,7%	9,0%
Минусни салдо по тек. рачунима	4.170	320	365	8,3%	9,6%
Потрошачки кредити	3.564	84	168	2,4%	5,0%

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3.3.1.6. Структура *NPL* физичким лицима
30. јун 2014.

*Остали кредити = пољопривредна делатност, обављање других делатности, кредити за куповину аутомобила и остали кредити физичким лицима

Извор: Народна банка Србије.

Уз доминантан удео категорије кредита за стамбену изградњу у укупном *NPL* физичких лица, знатан допринос имају и готовински кредити, који учествују са 25,7%, па је укупно учешће те две највеће категорије у укупним *NPL* кредитима физичких лица 57,4%, док су *NPL* показатељи ове две категорије 7,8% и 11,2%, респективно.

Табела 3.3.1.4. Показатељ *NPL* за физичка лица по намени

Показатељ	Промена у односу на претходне периоде (п.п.)		
	30.6.2014	31.12.2013	30.6.2013.
Стамбена изградња	7,8%	0,9	1,1
Готовински кредити	11,2%	0,6	0,4

Извор: Народна банка Србије.

4. ПАСИВА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

4.1. Ниво и структура

Пасива банкарског сектора је повољно структурирана и примарни извор финансирања банака и даље чине примљени депозити¹², који чине 61,0% пасиве банака. Сопствени извори финансирања банака на крају Т2 2014. учествују у пасиви са 21,4%, а примљени кредити банкарског сектора са 12,1%.

Табела 4.1.1. Промене вредности елемената пасиве банкарског сектора

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.
Депозити	1.739.657	12.376	39.945	0,7%	2,4%
Примљени кредити	344.273	-14.974	-49.918	-4,2%	-12,7%
Обавезе по основу хартија од вредности	3.208	-178	-604	-5,3%	-15,8%
Остале обавезе	154.468	-7.320	-25.835	-4,5%	-14,3%
Акцијски и остали капитал	404.904	-22.603	-15.247	-5,3%	-3,6%
Резерве	188.191	-1.182	2.532	-0,6%	1,4%
Акумулирани губитак	18.094	40.452	19.638	-180,9%	-1271,9%
Укупна пасива	2.852.795	6.571	-29.489	0,2%	-1,0%

Извор: Народна банка Србије.

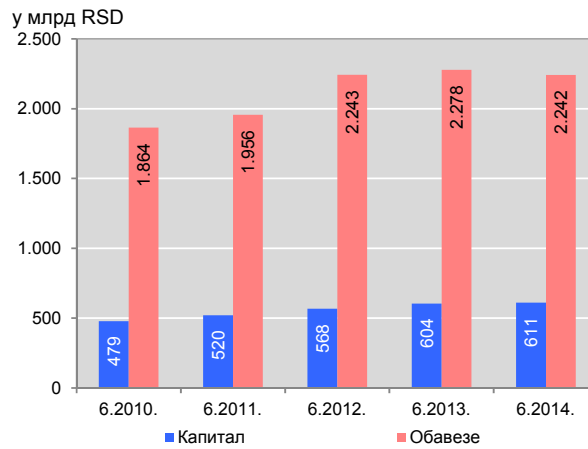
Укупне обавезе банкарског сектора мање су за 10,1 млрд динара у односу на крај 2013. године. Смањење нивоа обавеза првенствено је резултат смањења примљених кредита за 15,0 млрд динара, као и осталих обавеза за 8,3 млрд динара. Највећи пораст код ставки пасиве је код примљених депозита, у износу од 12,4 млрд динара, и то пре свега трансакционих депозита, који су повећани за 46,8 млрд динара, док су остали депозити смањени за 34,4 млрд динара.

Рочна структура пасиве банкарског сектора Србије је непромењена и на крају Т2 2014. обавезе с роком доспећа преко годину дана (укључујући и капитал банака) чине 38,0% пасиве, док је на крају Т1 2014. тај удео износио 38,4%.

У погледу валутне структуре, током Т2 2014. није било битнијих промена. Удео динарских обавеза (укључујући капитал) износио је 40,1% (Т1 2014: 39,1%), док 59,9% чини пасива у девизном и девизно индексираним знаку. Код девизног дела пасиве доминантна валута је евро, који чини 91,9% укупних девизних обавеза, док остатак већином чине обавезе у швајцарским францима (3,4%) и америчком долару (4,1%).

¹² Укључују трансакционе и остале депозите

Графикон 4.1.1.
Капитал и обавезе банкарског сектора

Извор: Народна банка Србије.

Раст сопствених извора финансирања током Т2 2014. године био је довољан да се одржи учешће капитала у укупним изворима на нивоу од 21,4%, као и претходног тромесечја.

4.2. Депозити

Укупни депозити код банака на крају Т2 2014. године су износили 1.739,6 млрд динара, или за 12,4 млрд динара више у односу на крај Т4 2013. године. На наведено повећање у највећој мери је утицало повећање депозита становништва за 19,7 млрд динара, док је у категорији депозита страних лица и страних банака дошло до смањења од 10,0 млрд динара.

Табела 4.2.1. Промене нивоа депозита

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална промена		Релативна промена	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.
Сектор финансија и осигурања	66.643	-6.934	-3.555	-9,4%	-5,1%
Јавни сектор	19.433	-42	-9.838	-0,2%	-33,6%
Јавна предузећа	54.996	523	-7.833	1,0%	-12,5%
Становништво	1.042.726	19.714	52.777	1,9%	5,3%
Привредна друштва	361.720	3.342	2.647	0,9%	0,7%
Страна лица и стране банке	93.371	-9.977	-14.442	-9,7%	-13,4%
Остали сектори	100.768	5.751	20.188	6,1%	25,1%
Укупни депозити	1.739.657	12.377	39.944	0,7%	2,4%

Извор: Народна банка Србије.

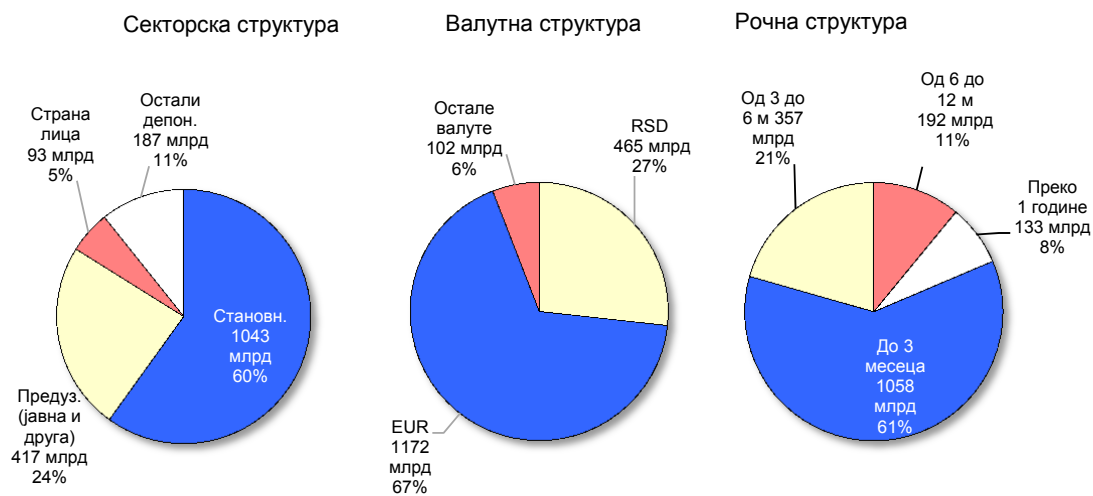
На крају Т2 удео девизних и девизно индексираних депозита износи 73,3%, при чему је доминантна валута евро, са уделом у укупном портфолију од 67,4%. Остатак девизног портфолија већином се односи на депозите у америчком долару (3,6%) и швајцарским францима (1,7%).

Краткорочни облици депоновања средстава чине већински део портфолија депозита код банака у Србији – депозити с рочношћу до три месеца имају доминантно учешће у укупним депозитима од 60,8%, а депозити с рочношћу преко годину дана учешће од 8%.

У поређењу с претходним тромесечјем, штедња становништва¹³ је увећана за 2,4 млрд динара и на крају Т2 2014. је износила 841,2 млрд динара. Раст динарских штедних улога је настављен и у Т2 2014. су порасли за 2,8 млрд динара, или 8,6%, док су девизни депозити мањи за 0,4 млрд динара, или 0,1%. Удео динарске штедње становништва је порастао за 0,4 процентна поена у односу на претходно тромесечје, али је и даље на релативно ниском нивоу од 4,3%.

¹³ Рачуни 402 и 502 из Контног оквира, Сектор 6 (домаћа физичка лица и страна физичка лица – резиденти).

Графикон 4.2.
Структура депозита банкарског сектора Србије
30. јун 2014.

Извор: Народна банка Србије.

4.3. Узети кредити

Укупно узети кредити банкарског сектора су на крају Т2 2014. износили 344,3 млрд динара, што представља смањење у односу на претходно тромесечје за 9,5 млрд динара (2,7%).

Табела 4.3.1. Промена нивоа кредитног задужења банака

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
		30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.
Кредити по репо трансакцијама „overnight“	0	0	0	0,0%	0,0%
	38.847	7.777	252	25,0%	0,7%
Примљени кредити	300.904	-22.144	-50.276	-6,9%	-4,3%
Остале финансијске обавезе	4.522	-607	106	-11,8%	2,4%
Укупни узети кредити	344.273	-14.974	-49.918	-4,2%	-12,7%

Извор: Народна банка Србије.

У укупном задужењу банкарског сектора доминантно учешће имају кредити с рочношћу преко једне године (71,7%).

Доминантна валута задужења је евро са 284,5 млрд динара (Т1 2014: 295,9 млрд динара), а затим следи швајцарски франак са 23,5 млрд динара (Т1 2014: 24,1 млрд динара). У динарима, по основу узетих кредита, банке дугују 29,0 млрд динара (Т1 2014: 27,0 млрд динара). Највећа ставка укупног задужења су примљени кредити са уделом од 87,4% (Т1 2014: 86,9%).

4.4. Односи са иностранством

Тенденција смањења укупног кредитног задужења банкарског сектора у иностранству, која је присутна од Т3 2013. године, настављена је и у текућем тромесечју. На крају Т2 2014. године укупан дуг банака према иностранству по кредитним пословима био је на нивоу од 274,7 млрд динара, што представља смањење за 8,5 млрд (3,0%) у Т2. Ипак, потребно је истаћи да се готово 90% смањења кредитне задужености у иностранству у Т2 односи на пет банака. Такође, висок степен концентрације изражен је и код укупног стања кредитног задужења, јер се код четири банке налази 63,3% целокупног износа задужења.

Дугорочни кредити чине доминантан део задужења у иностранству (80,0% – непромењено у односу на Т1 2014).

Табела 4.4.1. Промена нивоа кредитног задужења банака у иностранству

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална	Релативна		
	30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013.	30.6.2013.
„Overnight“	1.262	644	-3.067	104,2%	-70,9%
Примљени кредити	272.427	-22.827	-53.118	-7,7%	-16,3%
Остале финансијске обавезе	1.043	-100	246	-8,7%	30,9%
Укупни узети кредити	274.731	-22.283	-55.939	-7,5%	-16,9%

Извор: Народна банка Србије.

Валутна структура кредитног задужења у иностранству је готово непромењена у односу на претходно тромесечје, имајући у виду да је 89,3% кредитног задужења у иностранству у еврима и 8,5% у швајцарским францима (Т1 2014: 89,5%, односно 8,5%).

4.5. Субординиране обавезе

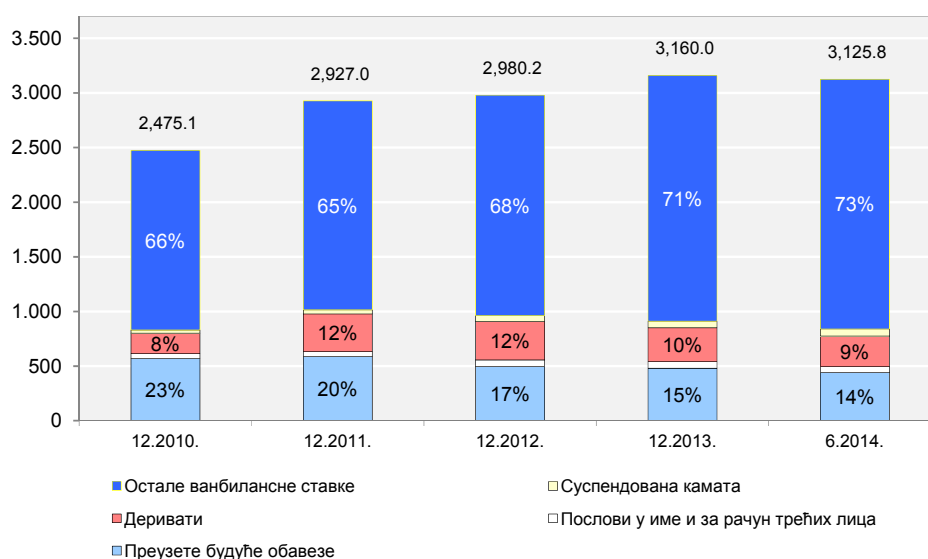
Укупне субординиране обавезе банака у Србији на крају Т2 2014. износиле су 71,1 млрд динара, или за 0,4 млрд, односно 0,6% мање у односу на претходно тромесечје. Највећи део чине обавезе које доспевају у року од две до пет година (46,3%) и од једне до две године (26,8%). Обавезе уговорене у еврима чине 93,6% задужења, у швајцарским францима је 6,3%, док је остатак у динарима (0,1%). И овог тромесечја је присутна висока концентрација, јер се код две банке налази 44,5% свих субординираних обавеза банкарског сектора, а код четири банке чак 63,0%.

Од укупних субординираних обавеза од 71,1 млрд динара, банке су у допунски капитал укључиле 37,9 млрд динара.

5. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Ниво ванбилансних ставки је смањен током Т2 2014. за 1,9%, и то првенствено због смањења потраживања по основу деривата, док је највеће повећање забележено на позицији хартија од вредности примљених у залог. На крају Т2 2014. укупне ванбилансне ставке на нивоу банкарског сектора износиле су 3.125,8 млрд динара.

Графикон 5.1. Ванбилансне ставке
у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

Ванбилансне позиције остају највише концентрисан сегмент пословања банака у Србији не само кад се посматрају укупно (на крају Т2 се 84,7% укупних ванбилансних ставки односило на свега десет банака) већ и по појединим категоријама (близу половине потраживања по дериватима налази се код две банке, преко половине друге ванбилансне активе је код три банке а само четири банке су дале преко половине свих гаранција банкарског сектора).

Највећи део ванбилансних ставки (82,3%) односи се на неризичне¹⁴ позиције (примљене гаранције и друга јемства, депо послови и остала ванбилансна актива). Део ванбилансних ставки који се класификује (односно који се сматра ризичним) на крају Т2 2014. је износио 552,8 млрд динара, што је за 12,1 млрд динара, односно 2,1% мање него у претходном тромесечју.

¹⁴ Под појмом неризичне позиције подразумевају се позиције по основу којих банка није изложена кредитном ризику. Део ванбилансне активе који се сматра ризичним у смислу изложености кредитном ризику предмет је класификације за коју су банке дужне да обрачунавају резерву за процењене губитке.

На крају Т2 2014. преузете будуће обавезе¹⁵ износиле су 440,5 млрд динара, или за 10,4 млрд динара (2,3%) мање у односу на претходно тромесечје, и чиниле су 14,1% укупних ванбилансних ставки (непромењено у односу на Т1 2014).

Табела 5.1. Промене нивоа ванбилансних позиција банкарског сектора Србије

	Износ (у млн RSD)	Промена у односу на претходне периоде			
		Номинална		Релативна	
	30.6.2014.	31.12.2013.	30.6.2013.	31.12.2013	30.6.2013.
Дате гаранције и друга јемства	249.026	-10.631	-7.678	-4,1%	-3,0%
Потраживања по дериватима	336.055	27.083	56.847	8,8%	20,4%
Преузете и остале неопозиве обавезе	21.941	-198.406	-161.901	-90,0%	-88,1%
Потраж. по суспенд. камати и споразума о рекуп.	79.521	16.096	3.666	25,4%	4,8%
Јемства за обавезе	196.574	-30.381	-32.949	-13,4%	-14,4%
Друга ванбилансна актива	1.909.025	-90.850	-107.227	-4,5%	-5,3%

Извор: Народна банка Србије.

¹⁵ Дате гаранције и друга јемства (256,7 млрд динара), преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане (149,1 млрд динара) и остале преузете неопозиве обавезе (34,7 млрд динара).

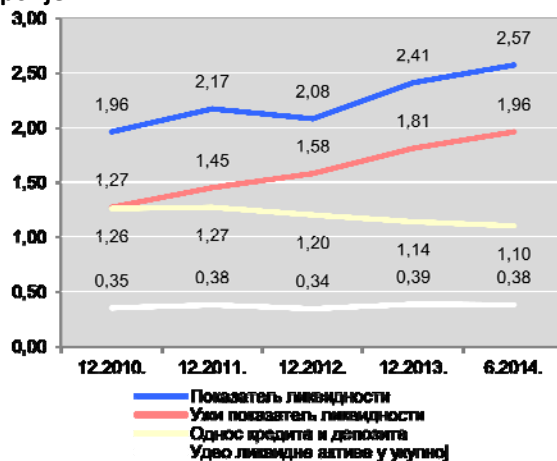

6. ЛИКВИДНОСТ

Банкарски сектор Србије карактеришу изузетно високи нивои ликвидности према свим референтним критеријумима. На крају T2 2014. просечан месечни показатељ ликвидности банака износио је 2,57, а ужи показатељ ликвидности 1,96 (регулаторни минимуми за наведене показатељи износе 1,0 и 0,7, респективно).

Графикон 6.1.

Показатељи ликвидности банкарског сектора Србије

Извор: Народна банка Србије.

Удео ликвидне active у укупној active је опао током T2 2014. и на крају јуна је износио 38,0% (на крају T1 2014. године износио је 38,8%) услед благог пада ликвидне active, с једне стране, и пораста укупне билансне active, с друге стране. Током T2 2014. у највећој мери је дошло до пада ликвидне active другог реда, односно осталих потраживања банке која доспевају у наредни месец дана од дана вршења обрачуна показатеља ликвидности.

Портфолио репо хартија од вредности Народне банке Србије је током T2 2014. увећан за 3,8 млрд динара и на крају јуна је износио 93,0 млрд динара. Истовремено, портфолио државних хартија од вредности увећан је за 26,8 млрд динара, на 394,3 млрд динара. Удео динарских хартија од вредности на крају јуна је износио 66,7%.

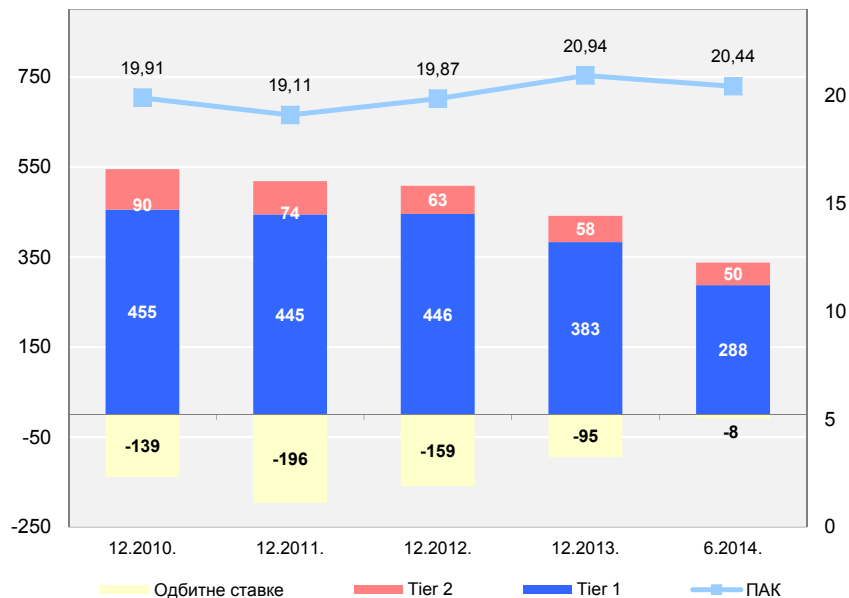
7. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Банкарски сектор је адекватно капитализован, посматрано са становишта испуњења регулаторних захтева у погледу нивоа показатеља адекватности капитала. На крају Т2 2014. године показатељ адекватности капитала за банкарски сектор Србије је 20,4%, што је далеко изнад регулаторног минимума, како према домаћим прописима (12%), тако и према Базелским стандардима (8%).

Основни капитал банкарског сектора, пре умањења за износ одбитних ставки од укупног регулаторног капитала, на крају Т2 2014. је износио 288,0 млрд динара, или за 8,5 млрд мање у односу на претходно тромесечје. Смањењу нивоа основног капитала банкарског сектора највише је допринело смањење уплаћеног акцијског капитала банака, осим преференцијалних кумулативних акција (за 2,5 млрд динара у односу на претходно тромесечје) услед покрића губитка, као и повећање износа потребне резерве за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама банке за 9,2 млрд динара услед погоршања квалитета кредитног портфолија банака. С друге стране, током протеклог тромесечја допунски капитал банкарског сектора је повећан за 1,7 млрд динара, првенствено због раста износа субординираних обавеза банка које су квалификоване за укључење у допунски капитал, док је износ одбитних ставки од регулаторног капитала остао готово непромењен у односу на претходно тромесечје. Имајући наведено у виду, укупан регулаторни капитал, након умањења за износ одбитних ставки, током Т2 2014. је смањен за 6,6 млрд динара.

Графикон 7.1. Регулаторни капитал и ПАК*

у млрд RSD, ПАК у %

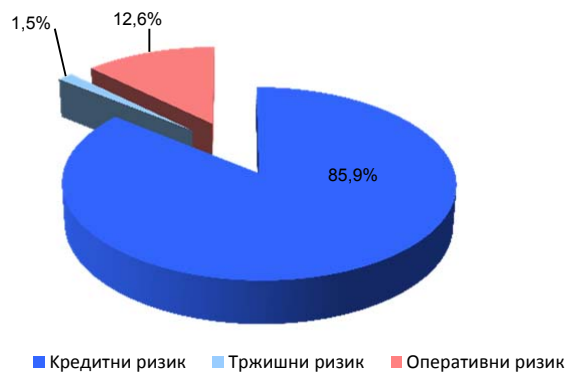
* ПАК = Регулаторни показатељ адекватности капитала

Извор: Народна банка Србије.

И ниво показатеља адекватности капитала је током Т2 2014. смањен услед повећања нивоа капиталних захтева (превасходно за кредитни ризик) за 3,3 млрд динара, као и услед смањења нивоа регулаторног капитала.

Током Т2 2014. једна банка је извршила докапитализацију у износу од 25,1 млн евра.

Графикон 7.2. Капитални захтеви
у %

Извор: Народна банка Србије.

*Leverage*¹⁶ рацио банака је и даље на веома повољном нивоу. На крају Т2 2014. рачуноводствени капитал је износио 21,4% билансне суме банака, при чему већину билансног капитала чини најквалитетнији акцијски капитал (66,2%).

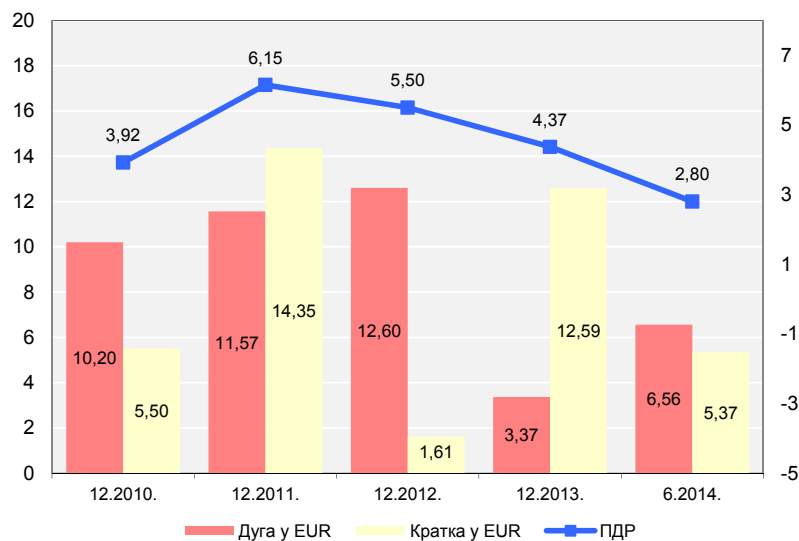
¹⁶ Показатељ односа рачуноводственог капитала и билансне активе банака.

8. ДЕВИЗНИ РИЗИК

Банкарски сектор Србије је на крају T2 2014. исказао дугу отворену девизну позицију, у укупном износу од 9,4 млрд динара, при чему је показатељ девизног ризика на нивоу од 2,80.

Банке у Србији послују с нето дугим позицијама у еврима (6,56 млрд динара) и америчким доларима (1,93 млрд динара), док у швајцарским францима (0,87 млрд динара) имају нето кратку позицију.

Графикон 7.3. Квартални преглед дуге и кратке девизне позиције за EUR и показатељ девизног ризика у млрд RSD

Извор: Народна банка Србије.

9. РЕГУЛАТОРНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

У оквиру своје регулаторне надлежности у области контроле пословања банака, Извршни одбор Народне банке Србије је на седници одржаној 8. маја 2014. године усвојио Одлуку о измени Одлуке о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, бр. 51/2014). Изменом прелазних и завршних одредаба тачке 426. Одлуке о адекватности капитала банке продужен је рок – са 1. јануара 2015. године на 1. јануар 2018. године, до кога банке могу додељивати пондер кредитног ризика 0% свим изложеностима према Републици Србији и Народној банци Србије (укључујући и изложености које нису изражене и не измирују се у динарима), као и изложеностима према државама чланицама Европске уније и њиховим централним банкама којима је додељен кредитни рејтинг коме одговара најмање ниво кредитног квалитета 3 и које су изражене и измирују се у валути било које државе чланице.

Одлука о продужењу рока за примену повољнијег пондера кредитног ризика донета је након разматрања регулаторног третмана изложености према државама и централним банкама у регулативи Европске уније којом се усвајају стандарди Базела III и која предвиђа исту врсту повољнијег третмана до 31. децембра 2017. године. Ово продужење треба да допринесе јачању стабилности банкарског сектора Србије и очувању његове добре капитализованости и у складу је са стратешким опредељењем Народне банке Србије да регулаторни оквир за пословање банака усклађује с правним тековинама Европске уније у овој области.